

De heer Bernard Sekreve?

Citation for published version (APA):

de Groot, G-R. (2000). De heer Bernard Sekreve? *Nederlands Juristenblad*, 21.

Document status and date:

Published: 01/01/2000

Document Version:

Publisher's PDF, also known as Version of record

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.umlib.nl/taverne-license

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

repository@maastrichtuniversity.nl

providing details and we will investigate your claim.

De heer Bernhard Sekrève?

Op 27 april jl. is Wetsontwerp 7 (R 1653) ingediend ter behandeling in een verenigde vergadering van beide Kamers der Staten Generaal. Voorgesteld wordt om toestemming te verlenen aan Prins Bernhard junior om te huwen met mevrouw Annette Sekrève. Als die toestemming wordt gegeven en dat lijkt me zeer waarschijnlijk, dan behoudt Prins Bernhard het recht om Koning der Nederlanden te worden, als degenen die voor de troonopvolging voor hem in de rij staan om de een of andere reden afvalen. Verwezen zij naar art. 28 van onze Grondwet.

In de toelichting op het wetsontwerp lezen we ook, welke familienaam de eventuele kinderen van het echtpaar in spe zullen hebben. Dat heeft te maken met art. 5 lid 11 Boek 1 Burgerlijk Wetboek. De geslachtsnaam van kinderen geboren uit een huwelijk met een lid van het Koninklijk Huis wordt vastgesteld bij Koninklijk Besluit. Nu is het weliswaar nog niet zover, maar de toelichting bevredigt onze nieuwsgierigheid. Daar lezen we, dat overleg is gepleegd met het echtpaar in spe en dat ten behoeve van de kinderen van Annette Sekrève en Prins Bernhard is gekozen voor de naam 'Van Vollenhoven'. Er zij in dit verband aan herinnerd, dat krachtens KB van 26 mei 1998, *Stb.* 310 de geslachtsnaam van eventuele kinderen van Marilène van den Broek en Prins Maurits de geslachtsnaam Van Lippe-Biesterfeld Van Vollenhoven zullen dragen. Zowel de kinderen van Annette Sekrève als die van Marilène van den Broek zullen niet tot de adel behoren, daar krachtens KB van 2 januari 1967, *Stb.* 1 Prins Bernhard en Prins Maurits slechts een persoonlijke adellijke titel dragen.

Voor de aangekondigde naamskeuze ten behoeve van de kinderen van Annette Sekrève en Prins Bernhard heb ik respect. Het is immers de naam van de vader van de bruidegom zonder toeters en bellen. De naamskeuze manifesteert een zekere bescheidenheid en die siert. Indrukwekkender zou natuurlijk zijn geweest, indien in overleg met het echtpaar in spe zou zijn besloten om voor eventuele kinderen de geslachtsnaam van de moeder, Sekrève, te kiezen. Dat zou een fraai voorbeeld van emancipatie zijn geweest. Zelfs de keuze voor een dubbele naam 'Sokrève Van Vollenhoven' danwel 'Van Vollenhoven Sekrève' zou deze voorbeeldwerking hebben gehad. Getuige het voorbeeld van het zoëven vermelde KB van 26 mei 1998 is immers kennelijk het kiezen van een dubbele naam voor de kinderen niet uitgesloten voor leden van het Koninklijk Huis. Voor de rest van de bevolking is zulks niet mogelijk.

Te zeer mag ik over dit punt echter niet zeuren, want toegeven zij, dat mijn vrouw en ik voor onze eigen kinderen geen gebruik hebben gemaakt om op grond van art. IV van de op 1 januari 1998 in werking getreden wet van 10 april 1997, *Stb.* 161 ter wijziging van het Nederlandse naamrecht voor onze kinderen als-

nog de naam van de moeder te kiezen. Als we voor de kinderen een uit de namen van moeder en vader samengestelde naam hadden kunnen kiezen, zouden we dat trouwens wel hebben gedaan. Onze zoon was er inmiddels echter al te zeer aan gewend, dat hij mijn geslachtsnaam draagt. Onze dochter snapt trouwens nog steeds niet precies, waarom zij als meisje niet de geslachtsnaam van haar moeder draagt en haar broer wel de geslachtsnaam van de vader. Ik snap uiteraard wel waarom dat zo is: zo schrijft de wet voor. Maar met mijn dochter snap ik niet, waarom de wet dit zo voorschrijft. Wellicht kan mijn dochter later de wetgever overtuigen.

Overigens vraag ik me af, of degenen die overleg hebben gepleegd met Annette Sekrève en Prins Bernhard over de door hun eventuele kinderen te voeren naam, het bruidspaar hebben geattendeerd op de mogelijkheid dat ook (mede) voor de naam 'Sokrève' had kunnen worden gekozen. Vermoedelijk is dat niet het geval. Ik heb me tenminste gruwelijk geërgerd over de volgende, conservatieve passage in de Memorie van Toelichting, die overigens niet voor rekening komt van het toekomstig echtpaar, maar wel voor rekening van de ondertekenaars van het wetsontwerp (de Minister President, de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de minister van Justitie):

'Zijn (d.w.z. prins Bernhard's) echtgenote zal door haar huwelijk evenmin¹ van adel worden. Het maatschappelijk gebruik brengt met zich dat zij de titel van haar echtgenoot zal voeren en derhalve Prinses van Oranje-Nassau zal worden genoemd.'

Met deze opmerking uit de Memorie van Toelichting ben ik het in zoverre eens, dat Annette door haar huwelijk inderdaad niet van adel wordt. Zij wordt echter wel lid van het Koninklijk Huis en kan derhalve theoretisch alsnog in de adelstand worden verheven, zolang zij lid van het Koninklijk Huis is.² Op grond van art. 1:9 BW mag Annette evenwel de naam van haar echtgenoot voeren en die heet Van Oranje-Nassau van Vollenhoven en mag de titel 'Prins' voeren. Het maatschappelijk gebruik brengt inderdaad met zich dat zij die naam mag voeren in combinatie met de vrouwelijke vorm van de titel van haar man. Prins Bernhard mag overigens na de huwelijksluiting ook de naam Sekrève voeren. Ook dat vloeit rechtstreeks voort uit art. 1:9 BW, waarvan de tekst per 1 januari 1998 in overeenstemming is gebracht met de gelijke behandeling van geslachten.

Dit brengt me bij mijn kritiek op de Memorie van Toelichting. Daarin staat 'zal voeren', en 'zal worden genoemd'. Dat is onzin. Annette Sekrève mag zich 'Prinses van Oranje-Nassau' noemen en mag zo worden genoemd. Zij is daartoe allerminst verplicht. Ook na haar huwelijksluiting zal zij de naam Sekrève mogen voeren. Zij mag zich ook Prinses van Oranje Nassau, Van Vollenhoven-Sokrève noemen of

Deze Opinie is ook te raadplegen op Internet www.njb.nl

1. Het woord 'evenmin' slaat op het feit, dat de kinderen van dit echtpaar niet tot de adel behoren.
2. D.w.z. gedurende de regering van Koningin Beatrix. Zodra Beatrix wordt opgevolgd door een van haar zonen, verliezen de kinderen van Prinses Margriet en hun echtgenotes hun lidmaatschap van het Koninklijk Huis, omdat zij dan in een verdere graad dan de derde verwant zijn met de regerende Koning.

Sekrève, Prinses van Oranje Nassau, Van Vollenhoven. Ook Prins Bernhard is geenszins verplicht om zich voortaan als Bernhard Sekrève te presenteren, maar mag dat doen, als hij daartoe zin heeft.

Het is overigens niet de eerste keer, dat de aangehaalde onzin in een toelichting staat. In de toelichting op wetsontwerp 6 (R 1608) betreffende het huwelijk tussen Marilène van den Broek en Prins Maurits stond precies hetzelfde. Ik heb me daarover destijds uitvoerig opgewonden in een artikel in *Nemesis* 1998, blz. 143-147 onder

de titel 'Pieter Prins der Nederlanden'. Er is dus bij de geciteerde passage sprake van recidive en dat is extra laakbaar. Gelukkig realiseer ik me, dat we de hoop op een betere toelichting niet hoeven te verliezen. Prins Bernhard gaat nu huwen, Prins Maurits heeft dat al gedaan, maar er zijn naast Willem-Alexander nog vier ongehuwde Prinsen, die lid zijn van het Koninklijk Huis. Wordt het wat die toelichting betreft: driemaal is scheepsrecht? ■

Gerard-René de Groot Schneider
(hoogleraar rechtsvergelijking en IPR UM)

Prinselijk huwelijk en maatschappelijk gebruik

Deze reactie op de Opinie van prof. G.R. de Groot Schneider (*NJB* 2000, p. 1067) is misschien meer iets voor Onze Taal dan voor ons *NJB*, maar ik waag het erop.

'Onzin' noemt De Groot Schneider onverbloemd de passage in de MvT bij het Wetsontwerp tot toestemming voor het huwelijk tussen Prins Bernhard jr en Annette Sekrève, waarin wordt gezegd dat het maatschappelijk gebruik met zich brengt dat laatstgenoemde 'de titel van haar echtgenoot zal voeren en derhalve Prinses van Oranje-Nassau zal worden genoemd.' In de ogen van De Groot Schneider is dat onzin omdat Annette Sekrève zich zo *mág* noemen, doch daartoe 'allerminst verplicht' is. Maar

dat lijkt mij, eerlijk gezegd, onzin. Er staat toch helemaal niet dat zij daartoe verplicht is? Er staat alleen dat het maatschappelijk gebruik met zich brengt dat zij dat zal doen. Dat zij het *mág* brengt niet het maatschappelijk gebruik mee, dat volgt uit de wet. Het maatschappelijk gebruik brengt mee dat zij het ook inderdaad zal doen. De MvT lijkt mij dus correct geformuleerd. Die formulering laat immers de mogelijkheid onverlet dat zij het niet zal doen, al gaat dat dan ook (volgens de stellers van de toelichting, en ook volgens mij, maar dat doet er nu niet toe) tegen het maatschappelijk gebruik in.

P.A. Wackie Eysten
(advocaat te Den Haag)

Naschrift

De reactie van mr Wackie Eysten geeft me de gelegenheid om een aantal opmerkingen, die ik maakte naar aanleiding van de toelichting op wetsontwerp 7 (R 1653) iets uit te werken.

Laat me voorop stellen, dat als in een juridische tekst wordt geponeerd, dat iets conform het maatschappelijk gebruik gebeurt of zal gebeuren, een dergelijke uitspraak een normatieve dimensie heeft. Zo lees ik ook de toelichting op het vermelde wetsontwerp. Een verwijzing naar 'maatschappelijk gebruik' stijgt daarom in een juridische tekst uit boven het louter turven, hoe vaak iets al dan niet het geval is.

Door in een naamrechtelijke context te verwijzen naar het 'maatschappelijk gebruik' wordt bovendien herinnerd aan de oude tekst van artikel 1:9 BW, waarin werd bepaald, dat een gehuwde vrouw de geslachtsnaam van haar echtgenoot mag voeren of deze naam op de in het maatschappelijk verkeer gebruikelijke wijze voor haar eigen naam mag plaatsen. Het desbetreffende wetsartikel is evenwel per 1 januari 1998 drastisch gewijzigd. Sindsdien mag elke echtgenoot/geregistreerde partner (m/v) de naam van de andere echtgenoot/geregistreerde partner, eventueel in combinatie met (voor of achter) de eigen naam voeren. De verwijzing naar het maatschappelijk gebruik is geschrapt. De wijziging is ondermeer gebeurd, omdat het maatschappelijk gebruik met betrekking tot het gebruik van de geslachtsnaam van de echtgenoot in de afgelopen decennia is gewijzigd. Bovendien heeft de wetgever door artikel 1:9 BW geslachtsneutraal te maken, invloed willen uitoefenen op de naamsvoering van gehuwde (of als geregistreerde partners met elkaar samenlevende) personen. Gelijke behandeling van mannen en vrouwen moet immers serieus worden genomen in alle delen van het recht ook in het naamrecht.

De toelichting op wetsontwerp 7 (R 1653) spoort niet met de gewijzigde tekst van artikel 1:9 BW. Er wordt een foute indruk gegeven van de juridische situatie. Dat is treurig. De precieze naamrechtelijke positie van mevrouw Sekrève wordt daardoor onduidelijk. Zij mag zich conform artikel 1:9 BW van de naam van haar man bedienen (zelfs inclusief de vrouwelijke vorm van de bij die naam behorende titel). Of zij dat ook zal doen, is haar eigen, persoonlijke beslissing. Het is volstrekt ongepast om in de toelichting

in dat verband te verwijzen naar maatschappelijk gebruik. Mevrouw Sekrève mag niet op een dergelijke wijze onder druk worden gezet. Zelfs als zij aan de ondertekenaars van de toelichting te kennen zou hebben gegeven dat zij voornemens is om wel de naam van haar echtgenoot te voeren, misstaat de verwijzing naar het maatschappelijk gebruik. Dat 'gebruik' raakt immers – zeker voor de generatie waartoe mevrouw Sekrève behoort – in toenemende mate in onbruik.

Het meest ergerlijke deel van de toelichting is evenwel, dat het maatschappelijk gebruik ook van stal wordt gehaald om te stellen, dat mevrouw Sekrève met de naam en de titel van haar echtgenoot zal worden aangesproken. Bij die stelling gaan mijn haren rechtop staan. Ik spreek een gehuwde vrouw uitsluitend aan met de naam van haar man, als ik zeker weet, dat zij zulks persoonlijk op prijs stelt. Ook een man spreek ik uitsluitend aan met de naam van diens echtgenote, indien ik weet, dat hij dit graag wil. Dat gaat in het bijzonder op, als ik het woord moet richten tot personen, die behoren tot de leeftijdsgroep van mevrouw Sekrève. Door een verwijzing in de toelichting naar het maatschappelijk gebruik laat ik me ook voor leden van het Koninklijk Huis niet tot het tegendeel dwingen.

Hoe zou men dan kunnen bewerkstelligen, dat mevrouw Sekrève door iedereen zal worden aangesproken met een naam, die haar bijzondere positie als lid van het Koninklijk Huis accentueert? De meest voor de hand liggende oplossing is door haar een nieuwe naam en titel te verlenen. Artikel 2 lid 2 van de Wet op de adeldom van 10 mei 1994, *Stb.* 360 laat zulks voor een lid van het Koninklijk Huis uitdrukkelijk toe. Vervolgens heet zij dan anders dan voordien en zal door iedereen met de nieuwe naam en titel moeten worden aangesproken.

Indien aan mevrouw Sekrève een nieuwe naam en adellijke titel zou worden verleend, zou zulks uiteraard ook dienen te gebeuren met mevrouw Marilène van den Broek, de echtgenote van prins Maurits. Eenzelfde beslissing zou dan uiteraard moeten worden genomen ten aanzien van Pieter van Vollenhoven, want mannen en vrouwen dienen gelijk te worden behandeld, zelfs als zij lid zijn van het Koninklijk Huis.

Gerard-René de Groot Schneider
(hoogleraar rechtsvergelijking en ipr, Maastricht)

Deze Reacties zijn ook te raadplegen op Internet
www.njb.nl